

Beste partners en ambassadeurs,

Hieronder vind u de **Nieuwsflits** van januari 2022.
Deel deze vooral met uw achterban!

➤ Partners en ambassadeurs

Gezondheidsfondsen voor Rookvrij geven [hier](#) een terugblik op 2021, en de stappen die zijn gezet op weg naar de Rookvrije Generatie, waaronder de [rookvrije ziekenhuizen](#), het [artsenalarm](#) en het [koninklijke lintje](#) voor Wanda de Kanter en Pauline Dekker voor hun inzet tegen de tabaksindustrie.

➤ Beleid

- **Coalitieakkoord: continuering NPA, maar: 'We zijn er nog niet'**

Op 15 december is het [coalitieakkoord](#) tussen VVD, D66, CDA en ChristenUnie gepresenteerd, met de titel *'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst'*. In het akkoord is vastgelegd dat de doelstellingen uit het [Nationaal Preventieakkoord](#) (2018) worden voortgezet met als doel om in 2040 een Gezonde Generatie te realiseren.

Toch is daarmee geen gehoor gegeven aan de actie [Artsen Slaan Alarm](#), waarbij een artsencollectief de overheid oproep om tabaksontmoediging de hoogste prioriteit te geven in het regeerakkoord. Roken wordt in het coalitieakkoord niet expliciet benoemd.

De Hartstichting, KWF en het Longfonds zien niettemin kansen om de aanpak voor een Rookvrije Generatie te versterken, maar zijn eveneens verbaasd dat --met 20.000 doden op jaarbasis-- het terugdringen van roken niet explicieter genoemd wordt. In haar [verklaring](#) formuleren de Gezondheidsfondsen voor Rookvrij de nodige aanscherpingen op het preventieakkoord. Met name relevant hierin is de aandacht voor *goede en toegankelijke ondersteuning bij stoppen met roken voor iedereen*.

Eerder riepen [20 gezondheidsfondsen](#) het aankomende kabinet al op om topprioriteit te maken van preventie en gezondheid.

- **9e Conference of the Parties: extra budget voor FCTC-verdrag**

Begin november vond de negende Conference of the Parties (COP) van het WHO Framework Convention on Tobacco Control ([FCTC](#)) verdrag plaats. Hier is onder meer besloten dat er een [investeringsfonds](#) komt om extra budget te genereren voor implementatie van het verdrag.

➤ Onderzoek

- [Cloé Geboers](#) (Universiteit Maastricht & Trimbos-instituut) vond dat de helft van de dagelijkse Nederlandse rokers pas bereid waren om te stoppen met roken bij een **prijs van €60 per pakje**. Dit onderzoek kreeg veel aandacht in de media (o.a. [NOS](#), [RTL Nieuws](#), [NRC](#), [Trouw](#)).
- [Dennis de Ruiter](#) (Universiteit Maastricht) gaf een overzicht van stoppen met roken interventies in de eerstelijnszorg in Nederland en hun **werkzame elementen**, werkingsmechanismen en betrouwbaarheid van implementatie.
» *Ciska Hoving licht dit onderzoek nader toe tijdens de partnershipvergadering op 20 januari.*
- Een systematische review van 56 studies ([Ugalde et al., 2021](#)) vond dat bij implementatie van **stoppen met roken interventies in ziekenhuizen** een uitgebreide aanpak betere en langduriger resultaten oplevert dan een korte implementatie-ondersteuning.
- Een prospectieve cohortstudie ([Mullen et al., 2021](#)) vond dat het uitdelen van **vouchers voor nicotinevervangers** onder ziekenhuispatiënten een effectieve middel was voor stoppen met roken.
- [Ajla Mujic](#) (Trimbos-instituut) vond dat het **aankaarten van stoppen met roken richting ex-kankerpatiënten** idealiter geschiedt op een positieve, niet-veroordelende manier en met nadruk op de autonomie van de patiënt.
- [Tessa Scheffers-van Schayck](#) (Trimbos-instituut) onderzocht de ervaringen van zorgprofessionals met de [doorverwijstool Rookvrije Ouders](#) waarmee zij ouders kunnen doorverwijzen naar een effectieve telefonische stoppen-met-roken coaching. Deze waren overwegend positief al worstelde zorgverleners met de weerstand van ouders tegen begeleiding bij het stoppen met roken en met onduidelijkheid over de vergoeding.

➤ Praktijk en implementatie

- **Stoppen met roken Extra**

Het voorstel om in het kader van zorg-op-maat een nieuwe vorm van stoppen met roken begeleiding toe te voegen aan het afwegingskader, namelijk *extra intensieve begeleiding*, ligt bij de werkgroep stoppen met roken van Zorgverzekeraars Nederland ter bespreking.

Bij extra intensieve begeleiding wordt er een aantal elementen toegevoegd aan de standaard intensieve begeleiding, namelijk: extra aandacht en tijd voor de *voorbereidende fase* van het stoppen met roken, tijd en kennis om *andere zorgverleners* te betrekken, tijd voor *psycho-educatie*, het meenemen van het *systeem* en *nazorg* om terugval te voorkomen tot 1 jaar na stopdatum.

Deze zorg is bedoeld voor zwangeren en hun partners, stellen met een kinderwens, ouders van jonge kinderen, mensen met een psychiatrische aandoening en mensen met beperkte gezondheidsvaardigheid die in omstandigheden verkeren die het stoppen bemoeilijken. Zoals hoge urgentie en beperkte motivatie, meerdere mislukte stoppogingen, wonen/werken in omgeving waar veel gerookt wordt, weinig sociale steun, andere sociale problemen en chronische stress.

Het Partnership is op zoek naar stoppen met roken begeleiders en organisaties die deze vorm van zorg willen gaan aanbieden in 2023. We willen samen met hen en de zorgverzekeraars kijken wat er voor nodig is om deze zorg te realiseren en wat een passende vergoeding kan zijn voor deze extra intensieve begeleiding. Heb je belangstelling? Stuur dan een mailtje naar Miriam de Kleijn (mijdekleijn@pink-fox.nl).

- **Intensieve Rookstopzorg door Zorggroep Almere**

Zorggroep Almere biedt sinds 2019 intensievere rookstopzorg, geïnspireerd door landelijke voorbeelden zoals de rookstoppoli van het Rode Kruis Ziekenhuis in Beverwijk. Lees [hier](#) het artikel 'Almeerse rookstopzorg werkt!', en beluister [hier](#) de podcast over het transmuraal zorgpad stoppen met roken, door longarts Peter van Hengel en huisarts Michael Brouwer.

» *Michael Brouwer zal deze aanpak toelichten tijdens de partnershipvergadering op 24 maart. Tijdens de vergadering van 7 oktober was Peter van Hengel al aan het woord (zie notulen).*

- **Implementatieproject Very Brief Advice**

Het UMCG, Martini Ziekenhuis en Verslavingszorg Noord Nederland zijn in 2019 een implementatieproject van het *Very Brief Advice* (VBA) gestart, waarbij in nauwe samenwerking met behandelaren een trainingsmodule is ontwikkeld en onderzocht. Het VBA wordt door de behandelaren als een korte, krachtige en positieve interventie ervaren, waarbij ze het gesprek over roken aan kunnen gaan met patiënten. Aankomend jaar komt de module voor alle organisaties in de zorg beschikbaar. Meer informatie [hier](#).

➤ Materialen en campagnes

- **Stopfolder en Stopplan van ikstopnu.nl**

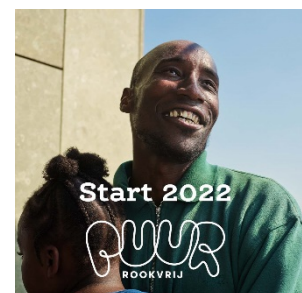
Op de website ikstopnu.nl zijn twee nieuwe producten verschenen. [De stopfolder: Stoppen met roken op jouw manier](#) bevat 10 tips bij het stoppen met roken, bedoeld voor rokers die gemotiveerd zijn om te stoppen, maar nog wat houvast willen. [Het Stopplan](#) is een informatiebrochure met informatie over onder andere voordelen van stoppen, jezelf belonen en een invulmogelijkheid voor een eigen stopplan. Beide producten zijn gratis beschikbaar.

- **E-learning 'Lage sociaaleconomische positie: dubbel belast?!**

Bij mensen met een lagere sociaaleconomische positie rookt nog steeds 1 op de 3 personen. Bovendien werken ze vaker dan gemiddeld in beroepen waar blootstelling aan stof of gevaarlijke stoffen een serieus probleem is. Deze stapeling van risico's, de dubbele belasting, speelt een rol in de aanhoudende sociaal economische gezondheidsverschillen. De e-learning 'Lage sociaaleconomische positie: dubbel belast?!' moet helpen om deze dubbele belasting bij zorgverleners onder de aandacht te brengen en leert je wat je als zorgverlener kunt doen om het probleem aan te pakken. Lees [hier](#) meer informatie, en schaf [hier](#) de e-learning aan.

- **2022 start met PUUR rookvrij!**

Een nieuw jaar betekent voor veel mensen ook een nieuw begin. Een goed moment om te stoppen met roken dus. Rond de jaarwisseling is de landelijke campagne PUUR rookvrij daarom weer te zien geweest op websites en social media. Binnenkort zal de campagne extra aandacht besteden aan de doelgroep 'ouders met jonge thuiswonende kinderen'. Zo worden met PUUR rookvrij mensen op een positieve manier aangemoedigd om te stoppen met roken. Ondersteuning van u als (zorg)professional is belangrijk voor een succesvolle stoppoging. Helpt u hen hierbij?

Maak een gepersonaliseerde poster met de [postergenerator](#) of bestel de [gratis campagnematerialen](#) en plaats ze in de wachtkamer of spreekkamer. Kijk op [Puurvoorprofs.nl](#) voor meer informatie.

- **Taskforce Rookvrije Start**

De [Taskforce Rookvrije Start](#) heeft diverse producten en tools gelanceerd gericht op stoppen met roken voorafgaand aan de zwangerschap, zoals de nieuwe [factsheet 'Rookvrij zwanger worden'](#), een [online zorgpad](#) en [uitbreiding van de telefonische coaching Rookvrije Ouders](#) voor stellen met een kinderwens.

- **Wachtkamerfilms Rookvrije Zorg**

Bij het rookvrij maken van een zorglocatie is het belangrijk om draagvlak te creëren bij cliënten en bezoekers. Daarom zijn er animatiefilmpjes voor [wachtkamers](#) en [social media](#) ontwikkeld waarin wordt uitgelegd wat rookvrije zorg betekent. Nieuw is het filmpje voor de [rookvrije gehandicaptenzorg](#).

➤ **Kwaliteitsregister Stoppen met Roken**

- **Stand van zaken verbeterslag**

In 2021 was het register volledig onder beheer van [Kabiz](#). Van vrijwel alle registranten zijn de portfolio's het afgelopen jaar door de registrant zelf, of door Kabiz overgezet. In 2021 lag de focus op het *inhoudelijke* deel van de verbeterslag, die het Partnership SMR i.s.m. het Trimbos-instituut uitvoerde in het kader van het Nationaal Preventieakkoord. De stand van zaken:

Basiscompetenties

Een werkgroep van o.a. rookstopcoaches, scholingsaanbieders, zorgverleners en inhoudelijk experts heeft afgelopen zomer, met akkoord van de Kwaliteitscommissie SMR, een lijst van vereiste competenties voor rookstopcoaches afgeleverd. Deze competenties zijn geformuleerd vanuit de [7 CanMEDS-rollen](#) en ingericht in lijn met het afwegingskader 'Juiste Zorg op de Juiste Plek'. De nieuwe vereisten gelden per 1 september 2022 voor aspirant registranten. Reeds ingeschreven coaches krijgen via een overgangsregeling van 3 jaar de gelegenheid om zich conform dit profiel te kwalificeren. Scholingsaanbieders passen hun aanbod hier momenteel op aan.

Aanvullende competenties 'Zwanger en kinderwens'

Naast de basiscompetenties zullen rookstopcoaches een extra aantekening kunnen verwerven voor het begeleiden van zwangeren en cliënten/stellen met een kinderwens. Hiertoe is, wederom met consultering van inhoudelijk experts (o.a. de [Taskforce Rookvrije Start](#)), een aanvullend competentieprofiel opgesteld. Dit profiel wordt in januari besproken en indien akkoord vastgesteld door de Kwaliteitscommissie SMR, waarna er afstemming kan worden gezocht met de scholingsaanbieders zodat ook deze vereisten dit jaar in kunnen gaan.

Aanvullende competenties 'Psychiatrische comorbiditeit'

Ook het begeleiden van rokers met aanvullende psychiatrische en/of verslavingsproblematiek vergt meer van een rookstopcoach dan de geformuleerde basisvereisten. In 2021 is, met consultering van een groep inhoudelijk experts, een aanzet gemaakt tot een aanvullend competentieprofiel voor deze groep coaches. In 2022 wordt dit verder uitgewerkt.

- **Koepel van POH's ontbreekt in samenwerkingsverband rookstopzorg**

Het afgelopen jaar is er hard gewerkt aan de aanscherping van vereisten voor geaccrediteerde rookstopcoaches (zie boven). Naast een actieve werkgroep van zorgprofessionals en inhoudelijk experts waren hier diverse (zorg)partijen bij betrokken. Ook de koepel van

praktijkondersteuners (NVvPO) is benaderd voor inhoudelijke betrokkenheid, maar heeft hieraan geen gehoor gegeven.

Omdat het partnership een grote rol ziet weggelegd voor praktijkondersteuners in de keten van rookstopzorg, heeft zij in november een gesprek met de NVvPO geïnitieerd om nader tot elkaar te komen. Helaas heeft dit niet het gewenste effect opgeleverd. Daarnaast wenst de NVvPO ook geen deel meer uit te maken van het partnershipnetwerk, om reden dat zij de kosten van deelname uit principiële overwegingen niet wil dragen.

Het bestuur van het Partnership Stoppen met Roken betreurt dit – met name omdat er voor praktijkondersteuners een wezenlijke rol is weggelegd in het aanbieden van, en doorverwijzen voor rookstopbegeleiding. Op de [website van het partnership](#) leest u de [volledige reactie](#) van het bestuur.

➤ Kalender

- **International Conference on Tobacco, Law and Human Rights**
Rijksuniversiteit Groningen, *20-22 januari 2022*. Informatie en aanmelden [hier](#).
- **Zevende webinar van het netwerk Nederland Rookvrij**
Netwerk Nederland Rookvrij, *20 januari 2022*, 15.30-16.45 uur. Informatie en aanmelden [hier](#).
- **Negende Landelijke Studiedag LVB en Verslaving**
Leids Congresbureau, *8 februari 2022*, 09.30-16.00 uur. Informatie en aanmelden [hier](#).
- **Achtste congres Nederlands Netwerk voor Tabaksonderzoek**
NNvT en Trimbos-instituut, *11 februari 2022 (voorlopig)*. Informatie en aanmelden [hier](#).
- **Annual Meeting Society For Research On Nicotine And Tobacco**
SRNT, *15-18 maart 2022*. Informatie en aanmelden [hier](#).

Terugblik

- **Nascholing E-health voor stoppen met roken**
Trimbos-instituut, *2 december 2021*. De [nascholing](#) staat niet online, maar factsheets, online programma's en apps in het kader van e-health zijn [hier](#) verzameld.
- **Webinar Samen Sterker Stoppen**
Onderzoeksinstituut IVO, Universiteit Maastricht e.a., *16 november 2021*. Kijk [hier](#) terug (71 minuten).
- **Podcast NVZ met rookstopconsulent Birgit Dalhuijsen**
Ziekenhuis Gelderse Vallei, *3 november 2021*. Beluister [hier](#) (30 minuten).
- **Podcast Transmuraal zorgpad Stoppen met Roken**
Zorggroep Almere, *30 oktober 2021*. Beluister [hier](#) (45 minuten). Zie ook het [artikel](#) Almeerse rookstopzorg werkt!.
- **Webinar Effectief werken aan stoppen met roken**
RIVM Loket Gezond Leven, *14 oktober 2021*. Kijk [hier](#) terug (67 minuten).
- **Stoptober: webinars, coaching en opnames**
Alle media van Stoptober, inclusief webinars, coaching en opnames uit het Stoptoberhuis zijn terug te kijken via [deze](#) link.

- **Webinars netwerk Nederland Rookvrij**

Webinars van netwerk Nederland Rookvrij zijn terug te kijken via [deze](#) link.

➤ **Andere nieuwsbrieven**

- **Nationaal Expertisecentrum Tabaksontmoediging**

Laatste editie [hier](#), aanmelden [hier](#).

- **Taskforce Rookvrije Start**

Laatste editie [hier](#). Archief en aanmelden (onderaan pagina) [hier](#).

- **Rookvrije Zorg**

Laatste editie, archief en aanmelden [hier](#).

- **Rookvrije Organisaties (NVAB)**

Laatste editie en archief [hier](#).